

Sakralni objekti Župe Klana

Klana, 2014.

View of the CLAN in Istria

G. Pieroni, 1639.

Općenito

- Župu Klana čine **naselja** Klana, Studena, Škalnica, Lisac, Breza i zaselak Laze
- **ime Klana** prvi put se spominje 1235. g. u zapisu o posjetu pulskog biskupa (arhiv Apostolske Stolice)
- **bogoslužje se vrši na starohrvatskom jeziku** (svjedoči i poznati povjesničar Valvasor)
- u srednjem vijeku važno **trgovište** i ograđena mitnica, poštanska služba između Kranjske i tadašnje Rijeke
- **2. veljače 1559. g.** Turci pod vodstvom Malkoč – bega ovdje doživljavaju težak poraz

- godine 1843. u Klani počinje s radom **pučka škola**, prvi poznati učitelj Josip Corsiga
- 1852. u Klani rođen **Matko Laginja**, narodni preporoditelj Istre i hrvatski ban
- 1870. godine osnovana je **pošta**, a 1882. uvedena **plinska rasvjeta**
- 1908. g. pošta dobila **brzojav**, 1911. trgovac Anton Medvediće osniva **pilanu**, a 1913. Klana dobiva prvi **vodovod**
- osnovana **čitaonica, knjižnica i tamburaško društvo**
- raspadom Austro-Ugarske 1918. g., Klana ulazi u sastav **Države SHS**, okupira ju Italija, a **Rapallskim ugovorom Kraljevstva SHS, te Kraljevine Italije**, 1921. Klana je priključena Italiji
- **kapitulacijom Italije** te odlukama Poglavnika NDH (9.9.1943., Državnopravna izjava o razrješenju Rimskih ugovora i Proglas o pripajanju hrvatskih zemalja na Jadranu NDH), ali i kasnijom odlukom ZAVNOH-a, Klana je zajedno sa Istrom pripojena Hrvatskoj
- nakon II. svjetskog rata, Klana je od 1945. do 1953. samostalna općina, a potom mjesna zajednica u okviru Općine Rijeka
- u Hrvatskoj državi 1993. g. Klana ponovno postaje **općina** zajedno sa Studenom, Škalnicom, Liscem i Brezom

Župna crkva Sv. Jerolima

- malo činjenica (uništen župni arhiv za vrijeme II. svjetskog rata)
- **1689.** Valvasor napravio je grafički prikaz Klane na kojem je nacrtana crkva **Sv. Hieronimusa**, crkva postojala još u XVII. stoljeću.
- crkvu 1850. posvetio **biskup Bartolomej Legat**
- najveća vrijednost - fragment glagoljicom ispisane kamene ploče iz 1439., piše: „1439 to pisa“ i ugrađen iznad ulaza u sakristiju
- **Glavni oltar Bogorodice od sedam žalosti**, sa strane skulpture od svijetloga mramora: Sv. Florijan i Sv. Rok
- 1906. godine naručene nove **orgulje** u tvornici braće Zupan u Kamovoj Gorici
- 1916. za vrijeme I. svjetskog rata vojne vlasti **zvona**, bez zvona sve do 1922. kada je župnik nabavio u Udinama tri nova zvona
- 1994. je rekonstruiran **toranj**, a 1995. postavljena su nova **zvona** i ugrađene nove **orgulje**, 2001. obnovljene su **klupe** i **kor**

Crkva Sv. Jurja -Lisac

- ne zna se točno kada je napravljena
- oltar 1836. g naručili Georgio Simcich i Georgio Marinatz.
- Matko Laginja piše da je crkvica obnovljena 1887. velikim zalaganjem i troškom Liščana
- kameni zid oko nje sagrađen 1894.

Crkva Sv. Mihovila - Klana

- IX./X. stoljeće
- mali toranj sa zvonom
- glavni oltar sa sv. Mihovilom
- obnovljena početkom XIX. st., a 1953. sanaciju krova vrši konzervatorski zavod pod čijom je zaštitom crkvice i danas
- provedena su i arheološka istraživanja u crkvici, prilikom kojih su pronađene grobnice obitelji Barbo i Panizzoli, koji su u XVI. i XVII. st. bili vlasnici Klane
- nekad bila župna crkva, a danas se u njoj služe mise za mrtve prilikom ukopa i na dan Svih Svetih

Crkva Sv. Nikola - Studena

- "po starom običaju ima svakog meseca jedanput misu čitati svećenik iz Klane" - zapisao Matko Laginja potkraj XIX. stoljeća
- datira iz XVI. st., iz vremena feudalnih gospodara i riječkih augustinaca
- crkvena zgrada se sastoji iz trijema, broda i apside
- otvoreni **zvonik** s jednim **zvonom**
- sačuvala svoju kasnogotičku estetiku
- od 2004. upisana je u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske - Listu zaštićenih kulturnih dobara

Crkva Sv. Roka - Klana

- spominje već u XVII. st. Valvasor kao „Fialkirche“ župnom hramu Sv. Jerolima
- izgrađena prije 1630. godine
- današnja izgrađena je na mjestu stare 1861. g
- **glavni oltar** koji je formiran od slike sv. Roka obrubljene mramorom
- legenda kaže da je Rokova slika izašla pred kugu i zaustavila je riječima: „*Ovdje kosim ja, a ne ti!*“ Kuga se okrenula i otišla kositi u Škalnicu, a Klanu je poštedjela
- Rokova se slavi održavanjem sajma i plesa

Crkva Sv. Vinka - Škalnica

- potječe iz srednjeg vijeka
- najprije bila **dvorska kapelica**, a poslije samostalni objekt (XVII.st.)
- obnovljena 2004. g.
- svete mise na blagdan Sv. Vinka i u raznim prigodama po nakani mještana

Kapela BDM Lurdske

- izgrađena 1904. godine na mjestu gdje se 1903. Martinu Šustaru ukazala Gospa
- kada je došao do tog mjesta (Strmašćice) zaslijepilo ga strahovito svjetlo iznad kojega je lebdjela Majka Božja - rekla da na tom mjestu napravite kapelicu, jer je na staroj cesti sama
- 15. kolovoza, na blagdan Velike Gospe iz Klane do Strmašćice polazi procesija nakon koje se ispred kapelice služi Sveta Misa

Zaključak

U ovom projektu naučili smo mnogo o povijesti sakralnih objekata naše župe, te tako upoznali i dio vrijedne i znamenite prošlosti našeg kraja.